

BEKNOPT
JAARBERICHT

2021

BELEIDSVERSLAG ^{P.2}

PERSONELE WIJZIGINGEN ^{P.4}

ACTIVITEITENOVERZICHT ^{P.5}

BALANS ^{P.13}

STAAT VAN BATEN EN LASTEN ^{P.14}

BELEIDSVERSLAG

Na een jaar in een crisis te hebben gezeten, hadden we toch een beetje de hoop dat 2021 het jaar van herstel zou zijn. Terug naar ons bekende bestaan, onze vrijheid terug, ongepland en ongetest last-minute kunnen besluiten naar het theater te gaan. Zonder reservering een restaurant binnen lopen, om aan een tafeltje zonder spatscherm plaats te nemen. Bij familie op bezoek, zonder vooraf te tellen hoeveel mensen aanwezig zijn. Maar helaas. 2021 bleek grotendeels een herhaling te worden van het jaar ervoor. Groundhog day. Eat, work, sleep, repeat. Een eeuwigdurend rondje om de kerk. We waren wat meer gewend en wat minder bang. Maar na de zomer daalde het besef in dat we moesten gaan leren leven met een blijvend virus. Eentje dat zich in het beste geval gaat gedragen als een gevaarlijke griep.

Tegelijkertijd heeft deze periode ons ook goede dingen gebracht. We zijn zo'n beetje van de drie kussen af (hoewel die steeds vaker wordt vervangen door een hug). Het hybride werken lijkt een blijvertje te worden (waarom zijn er dan toch weer files?). Maar de belangrijkste les is misschien wel dat we de grootste uitdaging van onze tijd niet alleen moeten aanpakken, maar dat we dat ook kunnen. De pandemie heeft laten zien dat we als mensheid in staat zijn om in korte tijd grote veranderingen teweeg te brengen. We kunnen radicaal anders werken, grote investeringen doen, ons aanpassen aan iets wat onzichtbaar lijkt. Iets wat wij eerder niet voor mogelijk hadden gehouden en een hoopvol signaal is voor de toekomst.

Transities versnellen

Klimaatverandering dwingt ons allemaal om een radicale omslag te maken in onze verhouding met de aarde en alles wat daar op leeft. Dat vraagt om

een groot aanpassingsvermogen van ons als individu, als groep en als wereldbevolking. Het project 'Change-ability for a world in flux' is een filosofisch en artistiek onderzoek naar dit vermogen van de broers Ronald en Erik Rietveld, die samenwerken in het collectief RAAAF Public. Het filosofische onderzoek van Erik wordt vijf jaar gefinancierd door NWO met een Vici-beurs, terwijl het artistieke onderzoek van Ronald in diezelfde periode wordt ondersteund door het Gieskes-Strijbis Fonds.

Ondernemers met de ambitie om de transitie in het landbouw- en voedselsysteem te versnellen kunnen terecht bij het Talent First programma van Fresh Ventures. Binnen dit programma worden in drie jaar honderd talentvolle mensen begeleid in de ontwikkeling van start-ups die een bijdrage leveren aan regeneratieve voedselsystemen. Het Fonds steunt dit programma met een lening, die alleen bij succes van de startups hoeft te worden terugbetaald. Sinds twee jaar richt het Fonds zich ook op het

beschermen van mensenrechten binnen het digitale domein. Dat is niet alleen een uitdaging binnen Nederland, maar ook aan de grenzen van Europa, zoals op de Balkan. Ook in deze landen is het voor de overheid moeilijk om weerstand te bieden tegen de schijnbare voordelen van technologische ontwikkelingen als automatische gezichtsherkenning en de inzet van kunstmatige intelligentie bij het bestrijden van fraude of andere criminaliteit. Door het ondersteunen van SHARE Foundation met de organisatie van een jaarlijkse digital rights summer school in Belgrado voor mensenrechtenverdedigers uit de regio hoopt het Fonds een bijdrage te leveren aan het beschermen van mensen- en burgerrechten op Europees niveau.

De toepassing van kunstmatige intelligentie kan ook vooruitgang brengen, bijvoorbeeld bij medische diagnose. Met het programma 'Uitlegbare AI' onderzoekt het LUMC hoe kunstmatige intelligentie kan worden ingezet bij diagnose.

Hierbij krijgen artsen niet een blackbox uitkomst,

maar inzicht in hoe het systeem tot een bepaalde uitkomst is gekomen. Dit onderzoek steunt het Fonds de komende vier jaar met de financiering van drie promotieplaatsen.

Vooruitblik op 2022

De afgelopen twee jaar hebben ons geleerd dat onze samenleving een enorme veerkracht kent in het omgaan met grote veranderingen. Op deze veerkracht zal de komende tijd vaker beroep worden gedaan. Aan de bestaande grote vraagstukken als klimaatverandering, digitalisering en migratie kan de politieke stabiliteit van Europa worden toegevoegd. Deze thema's zullen de komende jaren blijvende aandacht van het Fonds vragen.

Leendert van Driel

Voorzitter

Roderic Evans-Knaup

Directeur

ORGANISATIE

Het bestuur is het afgelopen jaar versterkt met een nieuw lid: Francine Houben. Francine Houben is founding partner van architectenbureau Mecanoo en is lid van zowel de Berlijnse als Nederlandse Akademie van Kunsten.

Het Bestuur van de Stichting is als volgt samengesteld:

	Benoemd tot:
– Voorzitter	
De heer L.J. van Driel	2022
– Penningmeester	
De heer J.B.M. Streppel	2025
– Bestuurslid	
De heer Y.D Albrecht	2025
– Bestuurslid	
De heer P. Vellinga	2025
– Bestuurslid	
Mevrouw F.M.J. Houben	2025

Ook het projectteam is weer op volle sterkte met de komst van Peggy de Jonge. De Jonge heeft als programmamanager de werkterreinen Kunst & cultuur en Medisch onderzoek in haar portefeuille. Ze was hiervoor werkzaam bij onder andere VandenEnde Foundation, de Nederlandse Publieke Omroep en het Stedelijk Museum.

Het bestuur wordt ondersteund door een team, dat bestaat uit:

- Roderic Evans-Knaup, directeur
- Frederiek Cohen, programmamanager
- Anne van Groningen, programmamanager
- Peggy de Jonge, programmamanager
- Lara Brdar, officemanager
- Henk Jonker, controller

Op de directeur na, werkten allen in 2021 in deeltijd.

ACTIVITEITENOVERZICHT

In 2021 zijn 21 nieuwe projectvoorstellen en verlengingen door het bestuur goedgekeurd. Deze projecten zijn hieronder kort omschreven.

NATUUR & MILIEU

Reuse Living Lab

Stichting Enviu; Reuse Revolution

Het wegwerpen van producten en verpakkingen na een korte gebruiksduur zit diep verankerd in onze economie en maatschappij. Deze wegwerpcultuur leidt tot een enorme afvalberg, het verlies van waardevolle grondstoffen, zwerfafval en natuurlijk de plastic soep. Oplossingen om deze negatieve impact te verkleinen, zetten voornamelijk in op verbranding, recycling of het vervangen van wegwerpplastics met wegwerpproducten van andere materialen. Deze oplossingen zijn echter geen route naar een echte circulaire economie, waarin materialen en producten zo hoogwaardig mogelijk (her)gebruikt worden. Mission Reuse wil dat hergebruik van producten en verpakkingen de nieuwe standaard wordt. Mission Reuse en het Reuse Living Lab Utrecht jagen de transitie van wegwerp naar hergebruik aan. De droom van Reuse Revolution is dat herbruikbare oplossingen zichtbaar, toegankelijk en betaalbaar zijn voor consumenten en bedrijven. Het programma wil een systeemverandering te realiseren naar een significant meer circulaire economie, waarin hergebruik-oplossingen een aanzienlijk deel (>20%) van de kortcyclische consumptiestromen in de economie faciliteren. Met de bijdrage van

het Gieskes-Strijbis Fonds worden praktische voorbeelden van hergebruik in de praktijk getest, die daarna grootschalig kunnen worden uitgerold.

Praktijknetwerk Regeneratieve Landbouw

Stichting WIJ.Land

In december 2016 startte het Fonds met de ondersteuning van Stichting Wij.land (project 'Four Returns Landschapsherstel Veenweiden'). Kern van het project is dat op landschapsschaal agrariërs gestimuleerd worden om over te stappen op natuurvriendelijker productiemethoden. Op lange termijn moet dit leiden tot meer natuur, een mooier landschap, een gezondere bedrijfsvoering voor boeren en herstel van sociale samenhang in het gebied. Wij.land heeft de afgelopen 5 jaar laten zien dat het kan. De druk op boeren in Nederland wordt steeds groter en de urgentie om het anders te gaan doen ook. Daarom is het zo belangrijk dat boeren die besluiten om het roer om te gooien worden ondersteund door het Praktijknetwerk Regeneratieve Landbouw. Na bijna vijf jaar Wij.land is duidelijk dat de wens om te veranderen er vaak wel is, maar dat het de boeren ontbreekt aan kennis (het hoe) en netwerk (een veilige plek met gelijkgestemden), en goede begeleiding en inspiratie. Om Wij.land de volgende stap te laten nemen en de geleerde lessen in een bredere, nationale praktijk te laten brengen, ondersteunt

het GSF Stichting Wij.land, samen met anderen, het Praktijknetwerk Regeneratieve Landbouw (PRL).

Dashboard Biodiversiteit

Stichting IUCN Nederlands Comité

IUCN NL, Naturalis, Soorten NL en Sovon gaan samen met een brede groep sleutelspelers werken aan de ontwikkeling van een Nationaal Dashboard Biodiversiteit. Doel van het Dashboard is een breed gedeeld en gebruikt instrument ontwikkelen om de voortgang naar biodiversiteitsherstel te meten en strategieën en beleid (bij) te sturen. Het Dashboard zal worden gebruikt door bestuurders, beleidsmakers, beherende organisaties, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties om (de nationale optelsom van) beleid te toetsen en sturen op wat nodig is. Net zoals dit gebeurt bij andere landelijke dashboards. Het dwingt alle sleutelspelers, in het bijzonder de overheid en grote beherende organisaties, gebruik te maken van het Dashboard om hun eigen beleid en acties te sturen. Natuur- en milieuorganisaties gaan het Dashboard gebruiken om aandacht te vestigen op de staat van de biodiversiteit en maatregelen voor te stellen. Het Dashboard zal steeds aangeven of maatregelen effectief zijn. Alleen een ambitieuze, effectieve nationale aanpak gericht op gezamenlijke doelen kan biodiversiteitsherstel versnellen. De keuzes voor de te kiezen doelen en hoe te meten is niet neutraal. Het Fonds juicht dit initiatief vanuit de sector toe. Het is een kans om op landelijk niveau een doorbraak te bewerkstelligen.

De Wilde Noordzee

Dutch Maritime Productions

De Wilde Noordzee is een bioscoopfilm en een vierdelige televisieserie (EO) waar de onderwaternatuur van de Noordzee centraal staat. Het doel is om met deze film het bewustzijn bij de burger te verhogen. Voor velen is de Noordzee een bruine, troebele zee. Deze film en serie zullen laten zien hoe mooi, divers en kleurrijk de onderwaternatuur is. De film verkent de ingewikkelde relaties die één van de meest productieve mariene omgevingen ter wereld on-

dersteunen; één die ook het meest intensief wordt geëxploiteerd. De film laat zien hoe het ecosysteem in de zee zich continue aanpast aan de mens. De televisieserie bestaat uit vier afleveringen die worden gekenmerkt door de verschillende leefgebieden: kusten, riffen, bodem en open zee. Door ondersteuning van dit project denkt het Gieskes-Strijbis Fonds een groot publiek te bereiken dat niet alleen de schoonheid van de Noordzee te zien krijgt maar ook bewustwording creëert over de vele uitdagingen die de zee de komende jaren zal ondervinden. Het project draagt bij aan het kritische maatschappelijke debat over de inrichting en het medegebruik van de Noordzee.

MEDISCH ONDERZOEK

Uitlegbare Kunstmatige Intelligentie

LUMC/CWI/AUMC

Kunstmatige intelligentie (KI) transformeert de wereld, met name middels technieken die leren te voorspellen op basis van data. Populaire technieken, zoals deep learning, zijn zeer krachtig, maar wat ze nu precies leren, is heel vaak niet goed uitlegbaar. Het gebrek aan "waarom concludeert het systeem dit nu?" kan het grootschalig gebruik van KI voor medische toepassingen in de weg staan omdat artsen willen begrijpen waarom een bepaalde voorspelling gedaan wordt. Daarnaast is het lastig om nieuwe domeinkennis op te doen van een systeem waarvan we niet begrijpen wat deze nu precies geleerd heeft. Dit project bundelt krachten om een innoverende onderzoekslijn groot te maken waarin nieuwe vormen van KI ontwikkeld worden die wel uitlegbaar zijn. Dit project richt zich op het creëren van technieken die niet zomaar uitlegbare modellen kunnen leren, maar dat kunnen door te kijken naar alle verschillende vormen van data tegelijkertijd. Dat is een grote vernieuwing, want het overgrote deel van de bestaande technieken is eigenlijk maar voor één soort data geschikt. Het Fonds ondersteunt dit project met de financiering van 3 additionele PhD posities.

KUNST & CULTUUR

Outsiderland

Stichting Captain Hoek

Veel outsider kunstenaars komen niet verder dan het atelier van hun dagbestedingsinstelling en in sommige gevallen wordt hun werk in een daaraan gelieerde winkel verkocht. Ze worden veelal nog niet (h)erkend als volwaardig kunstenaar, terwijl de meest talentvolle outsiders wel als zodanig gezien kunnen worden. Outsiderland is een initiatief van stichting Captain Hoek, geleid door beeldend kunstenaar Jan Hoek. In voormalig restaurant Wilhelminadok, aan het IJ in Amsterdam, bevindt zich Outsiderland. Outsiderland is een expositieruimte en winkel die de outsider kunstwereld en de reguliere "insider" creatieve industrie aan elkaar verbindt. Vanuit de ruimte worden samenwerkingen gestimuleerd tussen de meest talentvolle outsider kunstenaars, die nu niet mee mogen doen met het officiële kunstcircuit, en insider kunstenaars die ook een beetje anders zijn. Op zorgvuldige en integere wijze worden insider en outsider kunstenaar aan elkaar gekoppeld, wat vervolgens leidt tot nieuw werk, wederkerige inspiratie en inzichten. Dit biedt een verrijking aan de culturele sector en betere zichtbaarheid en erkenning van de outsider kunstenaar. Het Fonds heeft eerder outsider art projecten ondersteund met als doel meer aandacht te vragen voor (de positie van) outsider kunstenaars.

Tech-fellowship

Rijksakademie van de beeldende kunsten

Ambachtelijk vakmanschap slaat de brug tussen verleden en toekomst en is een kraamkamer voor innovatie. Niet alleen bij de Rijksakademie, maar binnen het gehele kunstenveld verdwijnt ambachtelijke kennis. Het zijn vaak beroepen met een lange traditie die van leermeester op leerling worden overgeleverd. In een vergaande gedigitaliseerde en gemechaniseerde wereld kiezen steeds minder mensen voor het ambacht. Het (aankomend) pensioen van de huidige generatie specialisten en teruglopende instroom vanuit

het onderwijs leiden tezamen tot een tekort aan vakmensen. De Rijksakademie lanceert met het Tech-Fellowship programma in 2021 een fulltime praktijkonderzoeks-residency voor jonge kunstenaars/makers om zich (verder) te bekwamen in ambacht en nieuwe techniek. In dit geval specifiek gespecialiseerd in het samenwerken met kunstenaars met een cross-over naar hedendaagse toepassingen en technieken. De Tech Fellows doen praktijkervaring op door mee te werken aan kunstenaarsprojecten, materiaal experimenten en cross-over projecten binnen een meester-gezelconstructie. Ervaren specialisten van de Rijksakademie werkplaatsen dragen kennis en ervaring over en werken samen met de Fellows. Op hun beurt wisselen de Fellows hun kennis over nieuwe toepassingen en technieken uit met hun mentoren.

De Metselarij

Stichting De Metselarij

Het aandeel freelancers dat werkzaam is binnen de podiumkunsten is hoog. Freelancers staan vanwege deze arbeidsconstructie op afstand van secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder scholings- of ontwikkelbudget. Deze groep krijgt in de praktijk grote verantwoordelijkheden en kampt vaak met hoge werkdruk, zonder dat er een budget is voor scholing of ontwikkeling. Hiermee wordt niet voldaan aan de vereiste van een eerlijke werkpraktijk volgens de Fair Practice Code. De Metselarij is een landelijk leernetwerk voor jonge zakelijk leiders, creatief producenten en programmamakers werkzaam binnen de podiumkunsten. De Metselarij zet zich in voor een vitale en weerbare kunstensector door te investeren in de mensen en ideeën die dat nu en in de toekomst mogelijk maken. Dit gebeurt door middel van een vierjarig leer- en ontwikkeltraject waarbij het verwerven van enerzijds kennis en vaardigheden en anderzijds reflectie en spiegelingen aan elkaar centraal staan.

Infrastructuur duurzame toegankelijke digitale kunst

LIMA

Digitale kunst vraagt om een andere manier van conserveren. Het gaat bijvoorbeeld om digitale teksten, afbeeldingen, fotografie, video en audio. Daarnaast hebben musea en instellingen ook te maken met complexe digitale installaties, online kunstwerken en kunstwerken die afspeelapparatuur en digitale componenten bevatten. De technologie die gebruikt is om deze kunstwerken te vervaardigen veroudert snel. Vanwege de huidige leeftijd van de specialisten op dit gebied (60+) wordt onderzoek, kennisvergaring en -deling steeds urgenter. Deze groep specialisten bezit specifieke kennis die bij pensionering verloren dreigt te gaan. Los van kennis omtrent conservering van het concrete werk gaat het ook om de randvoorwaarden, zoals afspeelapparatuur of software die bij een specifiek werk horen. Voor een blijvend begrip van de kunstwerken is het zaak de werken fysiek en technisch beschikbaar te houden en kennis en tools te ontwikkelen en beschikbaar te stellen om de kunstwerken te behouden. Zonder kennisoverdracht gaat dit specifieke deel van ons erfgoed verloren. LIMA heeft daarom in samenwerking met mediakunstenaars, instellingen en musea het project "Infrastructuur duurzame toegankelijkheid digitale kunst" opgezet. Dit project, onder leiding van LIMA, heeft als doel is het verlies tegen te gaan van digitale kunstwerken in Nederlandse collecties én van de kennis om deze te conserveren. Dat gebeurt door onderzoek en kennisdeling zodat gezamenlijk bestaande kennis ontwikkeld, vastgelegd en doorgegeven kan worden en het opleiden van een tweetal junior specialisten.

Stichting RAAAF Public

Het project CHANGE-ABILITY is een vernieuwend art-science project van RAAAF, waarvoor aan medeoprichter filosoof Erik Rietveld voor de wetenschapskant een Vici-beurs is toegekend. In het project wordt onderzocht welke handelingsmoge-

lijkheden ('affordances') en veranderingscapaciteit ('change-ability') mensen hebben als het gaat om de huidige grote maatschappelijke opgaven en de impact ervan op hun directe leefomgeving. Dit kan gaan om zowel individueel als collectief aanpassingsvermogen. De centrale vraag is dan ook: hoe kune met filosofisch onderzoek en de daaruit volgende artistieke vertaling collectieve gedragsverandering in gang zetten? De Stichting RAAAF Public is het samenwerkingsverband van de broers Ronald en Erik Rietveld. Erik Rietveld is Socratres-hoogleraar filosofie aan de UvA en Amsterdam UMC/UT afdeling filosofie. Ronald Rietveld is beeldend kunstenaar en architect. De inzichten die uit dit onderzoek voortkomen worden door architect en beeldend kunstenaar Ronald Rietveld gebruikt als basis voor autonoom artistiek onderzoek. De uitkomsten van beide onderzoeken worden door RAAAF uitgewerkt in ruimtelijke denkbeelden. Het Gieskes-Strijbis Fonds ondersteunt RAAAF's autonome artistieke werk aan Change-Ability. Dit betreft zowel artistiek onderzoek als de uitwerking (materiaal voor de experimenten en interventies).

RADIUS 2022-2024

Stichting Radius CCA

RADIUS in Delft is een gloednieuw centrum voor hedendaagse beeldende kunst dat een brug slaat tussen kunst, wetenschap en klimaat. In het voormalig pomphuis en ondergronds waterreservoir behorend bij de Delftse watertoren is per januari 2022 vijfhonderd vierkante meter aan beschikbare ondergrondse tentoonstellingsruimte vrijgekomen. RADIUS ziet voor zichzelf een rol weggelegd om (de taal van de) kunst en wetenschap in te zetten als specialisten in verandering. Specifiek wil RADIUS de noodzaak van systeemverandering in het licht van de huidige klimaatcrisis voor een breed publiek behapbaar maken. Bij RADIUS wordt aan de hand van verbeeldingskracht en een aansprekend programma een belangwekkende en kritische reflectie geboden van de huidige samenleving en de gedeelde leefwereld. Het is voor een nieuwe instelling niet eenvoudig om een plek te vinden in de bestaande (vierjarige) kunstensubsidiestructuur. Het Gies-

kes-Strijbis Fonds ondersteunt daarom RADIUS in de periode vanaf de start tot eind 2024 om in deze periode aan te tonen een duurzaam levensvatbare instelling te zijn. Specifiek wordt er bijgedragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het tentoonstellingsprogramma en onderzoek naar het gebruik van de unieke ondergrondse tentoonstellingsruimte. Daarnaast wordt een deel van de organisatiekosten van de stichting in de opstartende fase gedekt.

Unlocking Fashion Heritage

Stichting Amsterdam Museum (penvoerder)

Wereldwijd is niet alleen de ambachtelijke kennis over modetechnieken aan het verdwijnen, maar ook het bijbehorende inzicht over de verschillende betekenissen die de diverse technieken werd toebedacht. Sommige van deze technieken worden nu nog toegepast, maar zullen zonder twijfel over enige tijd niet meer bestaan – tenminste niet in de context en betekenis zoals die oorspronkelijk bedoeld was. Met 'Unlocking Fashion Heritage' wil Modemuze als collectief een bijdrage leveren aan het zichtbaar maken, borgen en overdragen van ambachtelijke kennis over modetechnieken. Mode-erfgoed als inspiratiebron voor vakmanschap in de 21ste eeuw. Modemuze combineert met het project 'Unlocking Fashion Heritage' de kennis van digitaal ontwerpers met de expertise vanuit het erfgoedveld, de ambachtelijke kleermakerij en het vakonderwijs. Op innovatieve wijze worden de mogelijkheden van 3D-scanning ingezet voor het presenteren van bijzondere en relevante mode objecten uit de collecties van de 18 deelnemende musea, om zo de kennis omtrent ambachtelijkheid en vakmanschap in 3D-vorm te tonen.

Human specific approach

Theaterfestival Boulevard

Vanwege de huidige pandemie en die gevolgen die dit met zich meebrengt neemt Theaterfestival Boulevard het voortouw om verbondenheid binnen de sector een nieuwe impuls te geven. Boulevard wil zwaar inzetten op het verbeteren en intensiveren van de relatie tussen maker, publiek, omgeving én instelling om zo te komen tot nieuwe

artistieke output. De methode die Boulevard (verder) wil gaan ontwikkelen en delen heet de Human Specific Approach (HSA). Deze nieuwe (productie)methode maakt dat maker/gezelschap en gemeenschap (het publiek en omgeving) samen optrekken om te komen tot een voorstelling. Hierbij is er geen sprake van hiërarchie en ook de prestatiedruk neemt sterk af. De opgedane kennis wordt verspreid aan de hand van regionale, nationale en internationale 'sharing labs'.

DEMOCRATIE & RECHTSSTAAT

Wonen daar mensen dan?

Onderzoekscollectief Spit

Het project 'Wonen daar mensen dan' van journalistiek onderzoekscollectief Spit gaat over de gespannen verhouding tussen enerzijds centraal geregeld topdown-beleid in ruimtelijke ordening, en anderzijds decentraal geregeld beleid waarbij meer ruimte bestaat voor burgers en ondernemers om van onderop invloed uit te oefenen op hun omgeving. Deze bottom-up benadering is al decennialang een vurige wens van veel beleidsmakers en klinkt evenzolang door in de ronkende teksten van verkiezingsprogramma's. Decentraal beleid zou de politieke kloof dichten, de energietransitie versnellen en economische groei brengen. Op papier klinkt het mooi, maar in de praktijk lukt het nog niet zo erg. Door de decentralisatie krijgen lokale overheden een steeds belangrijkere taak bij maatschappelijke problemen en beloften. Onderzoekscollectief Spit duikt in de polder om uit te zoeken waar het misgaat. Ze laten zich daarbij leiden door tips van burgers die door de overheid in de knel zijn gekomen. En zich ondanks de belofte van meer participatie aan de kant geschoven voelen. De problemen liggen niet alleen bij de gemeenten, ook het Rijk heeft moeite met de decentralisatieslag. De Omgevingswet - het vehikel om participatie en decentralisatie in de ruimtelijke ordening te regelen - laat al jarenlang op zich wachten en gaat er mogelijk zelfs helemaal niet komen. Waarom lukt het maar niet om die belofte van meer beslissingsbevoegdheden bij

de burger in te lossen? Zijn er gevallen bekend waarbij het wel goed ging? En brachten die casussen ook de beloofde resultaten? Door het ondersteunen van dit project draagt het Fonds bij aan het controleren van de macht op lokaal niveau en het stimuleren van het publiek debat over de verhouding tussen overheid en burger, met name als het gaat om burgerparticipatie en de inrichting van onze leefomgeving.

De Grondwet: harten en hoofden

Universiteit Leiden

De Grondwet is het belangrijkste juridische en politieke document van een staat. Het stelt de politieke en juridische orde van een land vast, verleent de regering legitimiteit en geeft uitdrukking aan de belangrijkste morele waarden van een samenleving. Het kennen en in de dagelijkse praktijk naleven van onze rechtsstatelijk-democratische waarden is van groot belang voor het vertrouwen dat burgers, bedrijven en instellingen hebben in het overheidsbestuur in een democratische rechtsstaat. Maar hebben onze politici en bestuurders wel voldoende kennis van onze Grondwet, en handelen zij hier ook naar? Dit vierjarige onderzoeksproject onder leiding van professor Wim Voermans wil erachter komen of, en hoe, het besef van de grondwettelijke waarden werkt als 'tweede natuur' voor bewindspersonen, ambtenaren en politici. Anders dan in veel andere landen kent Nederland geen constitutionele toetsing door de rechter. Die toetsing wordt in Nederland in de eerste plaats overgelaten aan de wetgever: de Tweede en Eerste Kamer en de regering moeten er op letten dat de wetten die zij maken niet in strijd zijn met de Grondwet. Het is echter de vraag of zij voldoende kennis en besef hebben van de democratisch-rechtsstatelijke waarden, zoals vastgelegd in de Grondwet. Door het proces van internalisering van de Grondwet te onderzoeken kan inzicht worden verkregen in de kritische fasen en factoren in zo'n proces – en hoe daar verbetering in kan worden gebracht.

Advancing digital rights in the Balkan

SHARE Foundation, Digital Freedom Fund & Euro-

pean Digital Rights

Het digitale domein maakt vaak nog onvoldoende deel uit van het dagelijkse werk van mensenrechtenorganisaties. Dat speelt niet alleen in Nederland, maar ook in Zuidoost-Europa. Door een gebrek aan kennis en capaciteit kunnen zij te weinig aandacht besteden aan digitale en technologische ontwikkelingen. Dat is zorgelijk, want juist deze regio kent veel fragiele democratieën, digitaliseert in rap tempo en vormt een geopolitiek kruispunt van Europese, Russische en Chinese invloeden. Om ervoor te zorgen dat mensenrechtenorganisaties op de Balkan over de nodige kennis en capaciteit beschikken om hun werk goed te kunnen uitvoeren hebben het Digital Freedom Fund, European Digital Rights (EDRI) en de in Belgrado gevestigde SHARE Foundation de handen ineengeslagen. Met het vierjarige programma Advancing digital rights in the Balkans willen zij lokale mensenrechtenverdedigers opleiden zodat zij mensenrechten in het digitale domein beter leren begrijpen, monitoren en waar nodig aan te kaarten. Sleutelactiviteit van het programma is een jaarlijkse summer school, waarin professionals uit heel Zuidoost-Europa samenkomen om bijgespijkerd te worden over thema's als gegevensbescherming, digitale veiligheid en vrijheid van meningsuiting online. Na vier jaar hebben zo'n honderd professionals de kennis en kunde opgedaan om op een effectieve manier mensenrechtenschendingen in het digitale domein te monitoren en adresseren. Ook zijn zij ingebed in een actief Europees netwerk en weten zij de juiste samenwerkingspartners te benaderen om gezamenlijk mensenrechtenschendingen te voorkomen of aan te kaarten. Hiermee wordt een stevige impuls gegeven aan digitale rechten in de regio, met als uitgangspunt dat de deelgenomen organisaties zelf verder kunnen met de opgedane kennis en vaardigheden.

De Digitale 4

Bits of Freedom, Open State Foundation, Waag en Amnesty Nederland

In het digitale domein is de bescherming van onze fundamentele rechten en vrijheden nog lang niet altijd vanzelfsprekend. Nog veel te vaak blijkt dat er

onzorgvuldig wordt omgegaan met onze gegevens, worden er automatische beslissingen genomen op basis van vervuilde of onjuiste data en blijkt er in de praktijk te weinig kennis of toezicht te zijn om dit te voorkomen. De Nederlandse ngo's Waag, Amnesty, Bits of Freedom en Open State Foundation slaan daarom de handen ineen om zich gezamenlijk in te zetten voor het beschermen van onze rechten en vrijheden in het digitale domein. Hiervoor zetten zij de hulp in van een politiek adviseur: op het juiste moment de juiste persoon van de juiste informatie weten te voorzien is op dit vlak immers cruciaal. Zo versterken zij niet alleen hun eigen stem, maar dragen zij ook bij aan het versterken van de informatiepositie van ambtenaren en politici. Door het ondersteunen van dit initiatief draagt het Fonds bij aan het prioriteren van digitale thema's op de politieke agenda en aan de interne capaciteitsversterking van de deelnemende organisaties.

PODIUMPRIJS

DJ Carista Eendragt en performance designers MAISON the FAUX zijn de winnaars van de Gieskes-Strijbis Podiumprijs 2021. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan twee makers die het podiumlandschap verrijken en uitdagen. De andere genomineerden voor deze prijs waren dit jaar Romana Vrede, House of Vineyard en Boogaerd/VanderSchoot. Het Gieskes-Strijbis Fonds wil met de prijs vrij denken en verbeelden stimuleren. De winnaars zijn gekozen door een adviescommissie onder leiding van Annemieke Keurentjes, programmeur Holland Festival. De twee winnaars van de prijs ontvangen ieder €60.000. Het bedrag van de prijs mogen de kunstenaars naar eigen inzicht aanwenden ten behoeve van hun artistieke ontwikkeling.

Prijswinnaars

MAISON the FAUX

In 2012 startten Joris Suk en Tessa de Boer, vers van de mode-opleiding bij Artez in Arnhem, hun merk MAISON the FAUX. Wat begon als een

modehuis met interdisciplinaire elementen, is nu uitgegroeid tot een creatieve studio 'die zich voordoet als een modehuis' met shows over de hele wereld en grootheden als Lady Gaga die hun ontwerpen dragen. De Boer en Suk onderzoeken nieuwe vormen van mode door middel van beleving, interactie en performativiteit. Het werk wordt bepaald door de multidisciplinaire aanpak; performance art, mode & kostuumontwerp en decor & interieurontwerp zijn geen afzonderlijke werelden meer maar komen samen in de zoektocht naar de perfecte synergie. Het creëren van shows, toneelstukken, ervaringen, collecties, ruimtes en nog veel meer, nodigen het publiek uit om deel uit te maken van het MAISON the FAUX-universum. MAISON the FAUX creëert FAUXperiences: totaalbelevingen die het publiek uitdagen om de wereld in een nieuw licht te zien. Sinds de lancering heeft MAISON the FAUX werk gepresenteerd op verschillende platforms zoals Amsterdam Fashion Week, Tokyo Fashion Week, Los Angeles Fashion Week en New York Fashion Week. Maar ook werkten ze voor partners als het Centraal Museum in Utrecht, Club Guy & Roni in Groningen, festival Down the Rabbit Hole en het Schauspielhaus Frankfurt. Bij De Nieuwe Oost in Arnhem deden ze enkele residenties en werkten daar samen met food designer Katja Gruijters.

"Tessa de Boer en Joris Suk overtuigen door hun enorme begeestering en drive om langs en buiten alle gebaande paden in de modebusiness te kiezen voor een veel theaterlere presentatie van hun werk. Weg van de snelle productieprocessen in die industrie ontwikkelen ze een unieke performance praktijk, waarbij ze het avontuur niet schuwen. De commissie vindt hun werk een ode aan de verbeelding en een rolmodel voor inclusiviteit en emancipatie, en hoopt dat de podia in Nederland én daarbuiten ruim baan gaan bieden aan MAISON the FAUX."

DJ Carista Eendragt

Carista Eendragt is DJ, Producer, music curator en Labelowner. Met haar eerste mixtape The lost

files of 2011 won autodidact Carista Eendragt de prijs voor de beste mixtape van 2012 in het Rotterdamse BIRD. Tot die tijd oefende ze wel met draaien, maar had ze nog allerlei verschillende bijbanen.

Na haar doorbraak, en haar beslissing helemaal voor haar eigen muziek-carrière te kiezen, werd ze al snel een veelgevraagd DJ. Ze draaide in De School, Shelter, in Panorama Bar of op DGTL, en timmert internationaal stevig aan de weg. Zo had ze gigs in India, Spanje, Schotland, Australië, Finland en Marokko. Ze had een eigen show voor Red Light Radio en draait voor de NTS, een prominent radiostation in Londen, waar ze regelmatig andere Nederlandse DJ's te gast uitnodigt. Ze heeft een residentie bij BBC 1 en werd daar genomineerd voor mix van het jaar voor haar Essential mix. Haar muzikale insteek is eclectisch: jazzy soul, house, bass heavy sounds, disco en boogie: Carista smeedt het aaneen in zeer dansbare sets.

"De adviescommissie roemt DJ Carista vanwege haar uniciteit en eclectische smaak; de commissie waardeert het dat ze niet kiest voor een eenzijdige muzikale opvatting maar nieuwsgierig blijft naar nieuwe inspiratiebronnen, en haar ontdekkingen wil delen met publiek en vakgenoten. Uit alles blijkt hoe belangrijk ze het vindt dat die verbinding met het publiek tot stand komt. In een veld waarin weinig vrouwelijke artiesten een platform hebben is ze een rolmodel, en ze is ruimhartig in het delen van haar platform. Met haar eigen label United Identities biedt ze andere vrouwen een podium en is ze een grote stimulans voor ander (lokaal) talent, onder het motto: no ego, all equal. Onder haar bescheidenheid zit een sterke drive en een groot doorzettingsvermogen. In een tijd waarin de clubsector het zwaar heeft, is haar werk een bron van hoop en pure joy."

De Adviescommissie voor de Gieskes-Strijbis Podiumprijs 2021 bestond uit Annemieke Keurentjes (voorzitter en programming director theater & dans bij het Holland Festival), Rajae El Mouhandiz (zangeres, componist en film- en theatermaker), Aruna Vermeulen (directeur HipHopHuis) en Jan Joris Lamers (toneelspeler en -regisseur, Maatschappij Discordia). De twee winnaars van de prijs ontvangen ieder €60.000. Met deze regeling wil het Fonds de laureaten in staat stellen om twee jaar voluit aan de verwezenlijking van hun eigen visie te werken.

BALANS

BALANS (NA RESULTAATVERDELING)	31 DECEMBER 2021		31 DECEMBER 2020	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Landbouwgronden		335.000		335.000
Beleggingen				
Niet ter beurze genoteerde aandelen	18.276.530		20.571.348	
Niet ter beurze genoteerde leningen u/g	11.789.903		10.377.746	
Ter beurze genoteerde aandelen en opties	120.978.438		110.914.496	
Ter beurze genoteerde obligaties en vastrentende waarden	23.458.545		23.394.276	
Spaargelden en deposito's	26.482.072		11.579.596	
Liquide middelen	2.811.351		587.687	
		203.769.839		177.425.149
Vorderingen en overlopende activa				
Terug te ontvangen dividendbelasting	370.963		507.682	
Overlopende vorderingen	210.026		203.129	
		580.989		710.811
TOTAAL ACTIVA		204.712.828		178.470.960

PASSIVA	€		€	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Overige reserve	186.210.680		159.465.552	
Herwaarderingsreserve	6.119.259		8.404.190	
		192.329.939		167.869.742
Toegezegde projectfinancieringen				
		12.182.413		10.440.826
Kortlopende schulden				
Overige schulden en overlopende passiva	200.476		160.392	
		200.476		160.392
TOTAAL PASSIVA		204.712.828		178.470.960

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	BEGROTING 2021	REALISATIE 2021	REALISATIE 2020
BATEN	€	€	€
Inkomsten uit landbouwgronden	-	562	2.661
Inkomsten uit aandelen	2.000.000	3.107.938	1.893.475
Inkomsten uit ter beurze genoteerde vastrentende waarden	500.000	549.718	498.009
Inkomsten uit niet ter beurze genoteerde vastrentende waarden	500.000	463.317	463.087
Inkomsten uit deposito's en (spaar)gelden	-	-21.994	36.653
TOTAAL DIRECTE BATEN	3.000.000	4.099.541	2.893.885
LASTEN			
Toegezegde projectfinancieringen			
Verbetering van milieu en natuurbehoud		1.169.660	946.023
Medisch onderzoek		881.947	900.000
Instandhouding van Westerse vrijheidsrechten en democratische waarden		1.171.903	779.004
Bevordering en ondersteuning van kunst en cultuur		2.383.847	1.545.977
Overige projecten		-	-
Besteed aan doelstellingen	6.400.000	5.607.357	4.171.004
Personeelskosten	615.550	557.265	570.978
Kantoorkosten	130.800	174.523	139.515
Bestuurskosten	-	-	-

Kosten organisatie	746.350	731.788	710.493
Bewaarf-, advies- en beheerloon effectenportefeuilles	294.500	455.834	287.080
Bankkosten en provisies	11.000	3.510	2.231
Ingehouden dividendbelasting	50.000	77.468	45.266
Rente-, bank- en belastinglasten	355.500	536.812	334.577
TOTAAL DIRECTE LASTEN	7.501.850	6.875.957	5.216.074
TOTAAL DIRECTE BATEN MINUS LASTEN	-4.501.850	-2.776.416	-2.322.189
Verkoopresultaten aandelen, opties en obligaties	-	4.297.511	528.903
Aanpassing waardering beleggingen met een beursnotering naar marktwaarde	4.050.000	21.865.173	-2.880.464
Aanpassing waardering beleggingen zonder beursnotering naar marktwaarde	-	839.274	4.834.112
Aanpassing waardering rekening-courant afwikkeling nalatenschap	-	-	6.108
Valutakoersverschillen	-	234.655	-216.139
Saldo indirecte baten/lasten beleggingen	4.050.000	27.236.613	2.272.520
SALDO BATEN EN LASTEN BOEKJAAR	-451.850	24.460.197	-49.669
Dotatie herwaarderingsreserve	-	-2.284.931	3.557.677
Toevoeging aan overige reserve	-	26.745.128	-3.607.346
	-	24.460.197	-49.669

ONLINE JAARVERSLAG

Op onze website vindt u een uitgebreide versie van dit jaarbericht. U kunt onderstaande QR-code scannen om met uw telefoon snel toegang te krijgen of u kunt in uw internetbrowser naar het webadres gaan: <https://www.gsfjaarverslag2021.nl/>

GIESKES-STRIJBIS FONDS JAARVERSLAG 2021

UITGEGEVEN DOOR

Stichting Gieskes-Strijbis Fonds

CONCEPT, CREATIE & PRODUCTIE

Vandejong Creative Agency

ILLUSTRATOR

Emma van Drongelen

KUNSTDRUK

Ruijgrok Piëzografie

DRUKWERK

Mazeline

De stichting is op 16 september 2003 opgericht door Hennie Gieskes en Diedi Gieskes-Strijbis onder de naam Stichting Spaarne Fonds. Zij wilden goede doelen financieel ondersteunen in een viertal sectoren.

Het door hen ingebrachte vermogen wordt door het bestuur van de stichting gebruikt voor de uitvoering van haar werkzaamheden overeenkomstig de wensen van de oprichters.

In 2008 is de naam gewijzigd in Stichting Gieskes-Strijbis Fonds.

ADRES

Gieskes-Strijbis Fonds
Plantage Middenlaan 47
1018 DC Amsterdam

KVK NUMMER

27261558

RSIN

814893387

TELEFOON

020 854 54 33

E-MAIL

kantoor@
gieskes-strijbisfonds.nl

